

5. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг: соціальна диференціація української мови / Л. Ставицька // Південний архів: філологічні науки. – Херсон: Видавництво Херсонського державного університету, 2003. – Вип. 21. – С. 93 – 98.

Моллаахмادی Дехагі Амірреза, здобувач,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

СЛЕНГІЗАЦІЯ ПЕРЕКЛАДУ: ЯК УНИКНУТИ ДВОЗНАЧНОСТІ У РОСІЙСЬКО-ПЕРСЬКОМУ ДІАЛОЗІ?

Статтю присвячено проблемі сленгізації російських перекладів з перської мови. Розглянуто її приклади та причини, серед яких міжмовна омонімія, розвиток значення з негативною оцінкою у запозиченого слова, наявність сленгових значень у еквівалентних лексем в мові перекладу.

Ключові слова: сленг, двозначність, міжмовна омонімія, інвективна лексика, запозичення.

Mollaakhmadi Dekhahi Amirreza
Taras Shevchenko National University of Kyiv

SLANGIZATION OF TRANSLATION: AVOIDING AMBIGUITY IN RUSSIAN-PERSIAN DIALOGUES

The article is devoted to the problem of slangization of Russian translation from the Persian language. Some examples and the factors which trigger the phenomenon have been considered, particularly interlanguage homonymy, formation of negative value meaning of a borrowing word, existence of slang meaning of an equivalent lexeme in the language of translation.

Key words: slang, ambiguity, invective vocabulary, borrowing.

УДК 811.112.2

Моргун Ю., магістрант,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка, м. Київ

ВЗАЄМОДІЯ ТЕКСТУ ТА КОМЕНТАРЯ У НІМЕЦЬКОМОВНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

Статтю присвячено дослідженню коментаря в німецькомовному Інтернет-дискурсі на матеріалі інтернет-видань німецькомовної преси. Головну увагу зосереджено на особливостях функціональної взаємодії тексту та коментаря до нього. Показано, що інтернет-коментар може виконувати різні функції: розтлумачення, розмірковування, а також оцінну та фатичну функції.

Ключові слова: коментар, Інтернет-дискурс, інтертекстуальність.

З появою інтернет-технологій все більше уваги сьогодні приділяється новим дигітальним [Щипицина 2006, 377], неканонічним [Селютин 2009, 139] жанрам: чатам, веб-блогам, живим журналам, статусам у твіттері, фейсбуці, веб-щоденникам і на решті інтернет-коментарям, що можуть існувати і розвиватися лише у веб-просторі в межах інтернет-дискурсу.

Дослідження такого жанру як інтернет-коментар є надзвичайно актуальним в сучасній лінгвістиці. Така нова форма дискурсивної практики як коментування статей в інтернет-виданнях стає все популярнішою і потребує ґрунтового дослідження, зокрема тих її аспектів, що стосуються взаємодії коментаря зі статтею та його функцій.

Мета статті – виявити та дослідити особливості взаємодії тексту та коментаря до нього в межах інтернет-дискурсу. Вона передбачає вирішення таких **завдань**:

- 1) дати визначення поняттю інтернет-коментар та охарактеризувати його;
- 2) розглянути поняття коментар в межах Інтернет-дискурсу;
- 3) дослідити способи інтертекстуальної взаємодії тексту та коментаря на матеріалі інтернет-видань німецькомовної преси;
- 4) розглянути функції інтернет-коментаря, які він виконує по відношенню до статті.

Матеріали дослідження: 400 коментарів до статей із рубрики «Політика» «Die Merkel-Republik» *Spiegel Online* від 22.09.2013, «Die Deutschen vertrauen Merkel, nicht dem Euro» *die Welt* 24.09.13, «Was brüten Merkel und Gabriel aus?» *das Bild* 30.09.2013.

У вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці інтернет-коментар досліджують: Карпоян С. М., який приділив увагу епістемічним мовленнєвим актам в інтернет-коментарі, Степанова Л.Н., яка пише про коментар в сучасному інформаційному-комунікативному просторі. У Баоянь зосереджує увагу на коментарях в інтернет-щоденниках, Тирон І.В. досліджує веб-коментар як жанр, Potthast M., Yee W.G., Mishne G. аналізують інтернет-коментар з точки зору його функціональності, Schlobinski, P., Siever, T., Erika Linz, Trevisan, B. Neunerdt, M. Jakobs, E. P. інтернет-коментар у твіттері та веб-блогах.

Лінгвістичний статус веб-коментаря є невизначеним в сучасному медіа-дискурсі. І лише деякі лінгвісти [Алексеев 2003; Карпоян 2011; Глазкова 2010] відносять його до самостійного інтернет-жанру. Інші науковці, що займаються поняттям інтернет-комунікації, не вважають його окремим жанром, а виділяють як жанрову ознаку опосередкованої комп'ютерної інтернет-комунікації [Рогачева 2011,10; Сидорова 2006, 85]. Martin Potthast визначає коментар в онлайн-виданнях як короткі текстові повідомлення, що залишають користувачі після статті чи блогу, утворюючи таким чином низку суспільних відгуків щодо певної проблеми, висвітленої статтею, тим самим захоплюючи дискусію між іншими відвідувачами [Potthast 2009,725]. Ми вважаємо, що Інтернет-коментар, який розміщується за допомогою веб-знарядь знизу коментованої інформації, є комунікативним, інтерактивним, мережевим жанром і частиною блогів, форумів, сайтів, соціальних мереж.

Між текстом та коментарем виникає інтертекстуальна взаємодія. Інтертекстуальність означає стан, коли всі комунікативні події базуються на більш ранніх комунікативних подіях. Феркло виділяє особливу форму інтертекстуальності – очевидну інтертекстуальність, за допомогою якої тексти експліцитно засновані на попередніх

текстах, наприклад цитують їх. Текст можна розглядати як ланку в інтертекстуальному ланцюзі, в серії текстів, кожний з яких включає елементи іншого тексту або текстів. Коли різні дискурси та жанри артикулюють разом в одній комунікативній події, виникає інтердискурсивність [Йоргенсен 2008, 129].

Нам вдалося виділити такі типи інтертекстуальної взаємодії між текстом та коментарем.

По-перше, коментарі можуть включати цитати та фрази і речення з тексту. На нашу думку, це є очевидний прояв інтертекстуальності, що чітко засвідчує зв'язок між коментарем та текстом, адже інтернет-коментар може містити окремо взяті цитати та заголовок статті.

Наприклад, у статті *«Die Deutschen vertrauen Merkel, nicht dem Euro»* поданий такий коментар:

1) pixeltrader

„Die Deutschen vertrauen Merkel, nicht dem Euro“ Die Mehrheit hat so entschieden. Sie werden auch mit den Konsequenzen in Zukunft leben müssen. Vor allem aber die CDU-Wähler [3].

В цьому коментарі було процитовано заголовок статті для її подальшого роз'яснення. Тобто коментар написаний саме до заголовку. Автор дає йому своє пояснення, пов'язуючи із тогочасними подіями, а саме виборами у Німеччині. Окрім заголовків, автори коментарів можуть посилатися й на окремі речення та концепти, представлені у статті. Наприклад:

2) Demokrat •

„Fakt ist, dass die überragende Mehrheit der Deutschen am Euro festhalten will.“ Inhaltsleer Behauptung. Warum gab es zum Euro keinen Volksentscheid? [3]

Автор коментаря цитує і коментує речення із статті, надаючи певної експресивності за допомогою риторичного запитання.

Проаналізовані нами коментарі показують певну динаміку: заголовок статті зустрічався у 30%, окремо взяті цитати і концепти із статті у 70%.

По-друге, текст взаємодіє із коментарем на тематичному рівні. Вони пов'язані однією темою і спільним лексичним матеріалом. Такий коментар є більш розгорнутим, він містить відгук на тему та ідею статті. Коментар може включати тематичну, політичну лексику і ключові концепти статті.

Наприклад, коментарі до статті *«Die Deutschen vertrauen Merkel, nicht dem Euro»* підтримують тему виборів, валюти та курсу правлячої партії.

Rebell007

Wenn man rein nur die Stimmzählt, welche die CDU tatsächlich angekreuzt haben, so komt man gerade mal auf 30%. Somi habe ich die Deutschen, sondern nur knapp 1/3 der Deutschen diese Partei und Frau wieder gewählt. Diegröße Gruppe sind die Nichtwähler und die rund 9 Millionen Deutsche, deren Stimmen wegen der 5% Hürde nicht im Bundestag vertreten sind [3].

Цей коментар пов'язаний із текстом лише тематично, коментуючий розвиває тему виборів і наводить кількісні дані, чим прагне оскаржити головну ідею статті. Згадуються ключові слова та партії Німеччини.

По-третє в інтертекстуальній взаємодії коментаря та тексту можна спостерігати тенденцію до віддалення від головної теми статті та зміщення акцентів на інші аспекти дискурсу. Проте на цьому рівні вони продовжують співіснувати і функціонувати в межах одного дискурсу. Таке розширення здійснюється за рахунок просторового та часового чинника, а також із залученням інших тем та концептів. Наприклад:

1) [Exuz](#)

*Die verschlossenen Dokumente über Alternativ szenarien zur **Griechenland-Krisenpolitik** tun ihr Übriges* [3].

2) [AFDler](#)

*In **Skandinavien und der Schweiz**, also Ländern ohne diese südeuropäisch sozialistische Schulden- und **Inflationswährung**, hat uns er harter arbeitendes Geld nur noch einen Wert von ca. 60%* [3].

3) [Onki](#)

*Jeder sollte sich mal den Art. 125 AEUV durchlesen und sich dann fragen, mit welcher **Rechtsgrundlage** die Bundesregierung sich NICHT an diesen Vertrag hält (und warum das **Bundesverfassungsgericht** diese Rettungsschirme gebilligt hat)* [3].

В поданих коментарях йде мова про інші країни, зовнішню політику, а також про економічну кризу, право, фінанси та торгівлю. В цих коментарях з'являються нові географічні назви, їхні автори згадують кризу в Греції, наводять приклади Скандинавії і Швейцарії, що розширює тематику статті за просторовим чинником.

Розширення теми коментаря може відбуватися і за рахунок зміщення акцентів на інші персоналії, зокрема на автора статті або на інших політиків. Наприклад:

1) [Onki](#)

*Für **Helmut Kohl** war dieser Artikel übrigens überauswichtig!* [3]

2) [coyote38](#)

*Woher nimmt **Herr Nelles** die Gewissheit, dass die SPD in die große Koalition geht?* [2]
Herr Nelles – автор статті, до якої було залишено коментар.

3) [freundeskreis](#)

*Frau merkel zeigt in europa kante und verlangt. **Neue strukturen in den schuldenländern.steinbrück, gabriel, künast, trittin usw*** [3].

По-четверте, текст і коментар можуть належати до різних дискурсів. Серед коментарів буває присутня реклама, що порушує нетикет. Трапляються тролінг, флуд, флейм, спам, мережевий флірт. Подібні висловлювання, що виходять за рамки обговорення статті, О. В. Лутовіна відносить до дискурсонабутого жанру [Лутовінова 2009,15]. Серед таких висловлювань можна зустріти сленг та знижену лексику, наприклад:

1) [ArnoNyh1984](#)

*Mit **Nibelungentreue** in den (Euro-)Untergang. "Geschichte wiederholt sich nicht, aber sie reimt sich" (Mark Twain)* [2]

Ця літературна цитата частково відображає бачення читача і його думки стосовно поданої інформації у статті.

2) [Eberhart Opp](#)

Politik ist ein schmutziges Geschäft werte Wähler alle Jahre wieder begreift man denn nie...[2]

Спостерігається висміювання та жартівливі ремарки:

Mause Kitten

Die Beiden erinnern mich irgendwie an ein früheres Komiker-Duo aus Amerika! [2]

Ця жартівлива ремарка стосується фото у статті.

Ralph Schreiner

Ja da hat er wohl Recht der Hr. Staubhaar (der Name scheint Programm, denn es sträubt einem die Haare, wenn man seine Kommentare liest) [3].

Цей коментар містить жарт про автора статті.

Thai lao

„Wer soll künftig regieren“? Am besten der gesunde Menschenverstand [2].

Nemetz

Congrats, Angie, und tausend Dank, dass die Sekte FDP zu den Saeuen gejagt wurde. Toll, kein Wort zur Sekte FDP von Ihnen! [1]

Коментар написано у розмовному стилі, він містить різкі висловлювання, англіцизм і сленг.

Проте крім жартів, які стосуються статті, можна зустріти й випадки тролінгу (англ. Trolling) – грубе порушення мережевого етикету; розміщення в Інтернеті провокаційних, брутальних повідомлень з метою викликати конфлікти між користувачами, образи, марнослов'я, війну редагувань тощо [Шевченко 2012, 405]. Наприклад:

Primadonna

Dann erläutern Sie uns doch mal sachlich ihre Argumente, warum der Euroraum in seiner jetzigen Form mit unseren Steuergeldern aufrecht erhalten bleiben soll. Ich bin schon gespannt... [2]

Таким чином, інтернет-коментар може виконувати різні функції: розтлумачення, розмірковування, а також оцінну та фатичну функції. Це певною мірою електронна версія читачьких листів до редакції, але в більш зручному, багатофункціональному вимірі, що здійснюється нелінійно і в режимі нереального часу. Кожен, незалежно від просторових або часових рамок, може долучитися до обговорення тієї чи іншої теми. Важливою є й функція діалогізації, яку виконують інтернет-коментарі.

Інтернет-коментарю властиві певні закономірності: це – участь читачів в обговоренні, миттєве долучення усіх коментуючих до дискусії, об'єднання, прозорість і анонімність.

Слід зазначити, що коментар може по-різному взаємодіяти із текстом на різних рівнях.

Інтернет-коментар активно функціонує в межах форумів на сайтах інтернет-видаць. У відвідувачів сайту спостерігається високий інтерес до політики. Проаналізувавши їхні коментарі, можна зазначити, що вони відіграють сьогодні велику роль у формуванні суспільної думки і є новим методом спілкування. Кожен може прочитати коментарі і отримати більш доповнену картину сучасної події, включаючи думку автора і відгуки людей. Це різновид взаємодії з автором, за допомогою якого можна спостерігати динаміку читачької думки.

Інтернет-коментарі потребують подальшого дослідження з точки зору лінгвопрагматики, гендерної лінгвістики, стилістики. Необхідно дати відповідь на питання,

як коментар взаємодіє із жанром інтерв'ю, оголошень, реклами, відео та яке його місце серед інших інтернет-жанрів. Описати інтернет-коментар як форму дискурсивної практики і порівняти з його лінійними офлайнними прототипами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев А. Записи в блоге как речевой жанр Интернет-коммуникации, 2003 // Ел. ресурс: [<http://iawia.net.ru>]
2. Глазкова М. Ю. Экспрессивный синтаксис в современной публицистике (на материале русскоязычных и англоязычных общественно-политических статей): Автореф. дисс. ... канд. филол. н.– Ростов-на-Дону, 2010. – 22 с.
3. Йоргенсен М.В. Дискурс-анализ. Теория и метод: пер. с англ. / Йоргенсен М.В., Филипс Л.Дж. – 2-е изд., испр. – Харьков: Изд-во «Гуманитарный центр», 2008. – 352 с.
4. Карпоян С. М. Эпистемические речевые акты в интернет-комментарии // Вестник МГОУ. Серия «Лингвистика». – 2011. – №5 .Ел. ресурс: [http://www.vestnik-mgou.ru/mag/2011/ling/5/ling_5_2011.pdf]
5. Лутовинова О.В. Лингвокультурологические характеристики виртуального дискурса / О.В. Лутовинова. – Волгоград: ВГПУ Перемена, 2009. – 477 с.
6. Рогачева Н. Б. Структура и функционирование вторичных речевых жанров интернет-коммуникации (на материале русского и английского языков): автореф. дис. ... канд. филол. наук / Н. Б. Рогачева. – Саратов, 2011. – 25 с.
7. Сидорова М. Ю. Интернет-лингвистика: русский язык. Межличностное общение / М. Ю. Сидорова. – М.: «1989.ру», 2006. – 193 с.
8. Селютин А.А. Жанры как форма коммуникативного выражения онлайн-личности [Текст]/ А.А. Селютин// Вестник Челябинского государственного университета. – №35 (173). – Филология. Искусствоведение. – Вып.37- 2009. – 217 с.
9. Шевченко В.Е. – К.: Паливода А.В. Новітні медіа та комунікаційні технології: комплекс навчальних програм для спеціальностей «журналістика», «видавнича справа та редагування», «реклама та зв'язки з громадськістю» / За заг. ред., 2012. – 412 с.
10. Щипицина Л.Ю. Дигитальные жанры: проблема дифференциации и критерии описания // Коммуникация и конструирование социальных реальностей: сб. науч. статей / отв. ред. О.Г. Филотова. СПб., 2006. Ч. 1. – 377–389 с.
11. Potthast M. Measuring the descriptiveness of Web Comments /Martin Potthast // In SIGIR '09: Proceedings of the 32nd international ACM SIGIR conference on Reasearch and development in information retrieval. – 2009. – 724–726. – Ел. ресурс: [www.uni-weimar.de/potthast_2009a]

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Der SpiegelOnline // Ел.ресурс: [<http://www.spiegel.de/>]
2. Das Bild //Ел. ресурс: [<http://www.bild.de>]
3. Die Welt// Ел. ресурс: [<http://www.welt.de>]

Стаття надійшла до редакції 25.04.14 р.

Моргун Ю., магістрант,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ТЕКСТА И КОММЕНТАРИЯ В НЕМЕЦКОЯЗЫЧНОМ ИНТЕРНЕТ-ДИСКУРСЕ

Статья посвящена исследованию комментария в Интернет-дискурсе на материале интернет-изданий немецкоязычной прессы. Главное внимание сосредоточено на особенностях функционального взаимодействия текста и комментария к нему. Показано, что интернет-коментарий может выполнять разные функции: разъяснения, размышления, а также оценочную и фатическую функции.

Ключевые слова: комментарий, Интернет-дискурс, интертекстуальность.

Morgun J., Master Stud.,
Institute of Philology, Taras Shevchenko National University of Kyiv

THE INTERACTION OF TEXT AND COMMENTARY IN THE GERMAN INTERNET DISCOURSE

This article deals with the research of the commentary in the German-speaking Internet discourse on the material of internet editions of German press. The article highlights the peculiarities of functional interaction between text and its commentary.

Key words: commentary, Internet-discourse, intertextuality.

УДК 81'255.4=111=162.2

Мусієнко О.С., студ.,
Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка

ПРАГМАТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДТВОРЕННЯ ІДІОСТИЛЮ ДЕНА БРАУНА (НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНОМОВНИХ ПЕРЕКЛАДІВ ТВОРІВ «ІНФЕРНО» ТА «ВТРАЧЕНИЙ СИМВОЛ»)

У статті розглядаються особливості ідіостилю Дена Брауна, головні стратегії і тактики та прагматичні аспекти його відтворення в українському перекладі через призму мовної особистості перекладача Володимира Горбатька.

Ключові слова: бестселер, ідіостиль, прагматика, мовна особистість перекладача, адекватність перекладу.

Термін «бестселер» не визначає жанр твору чи його літературну якість, проте визначає провідні тенденції на книжковому ринку. Ім'я Дена Брауна – відоме на всіх континентах, його романи очолюють списки світових бестселерів і перекладаються